

Instanța de fond: Judecătoria Hîncești
Judecătorul: N. Rusu,
Instanța de apel: CA Chișinău
Judecători: L. Bulgac, E. Palanciuc, V. Sîrbu,

ÎNCHEIERE

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu,
Nina Vascan, Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de către Vladislav Melnic și Galina Melnic,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Vladislav
către Consiliul com. Cotul Morii, r-1 Hîncești, intervenient accesoriu Galina Melnic,
cu privire a anularea actului administrativ,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017,

C O N S T A T Ă :

Vladislav Melnic a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunei Cotul Morii, raionul Hîncești, intervenient accesoriu Galina Melnic, cu privire la contestarea actului administrativ, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului comunei Cotul Morii, raionul Hîncești nr. 12/1 din 08 noiembrie 2011 „Cu privire la declararea lucrărilor de construcție a caselor de locuit în masivul de terenuri „Leușoaia” de utilitate publică și exproprierea unor sectoare de terenuri agricole”. (f.d. 1-4, vol. I)

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, potrivit Hotărârii Guvernului RM nr. 633 din 14 iulie 2010 cu privire la unele măsuri de lichidare a consecințelor inundațiilor din luna iulie a anului 2010, deciziilor Consiliului comunei Cotul Morii nr. 04/01 și nr. 3/1 din 13 iulie 2010, nr. 4/02 din 16 iulie 2010 cu privire la reamplasarea UTA Cotul Morii în regiunea „Leușoaia” și certificatului de urbanism nr. 58 din 26 iulie 2010, eliberat de Consiliul raional Hîncești, în rezultatul inundațiilor din luna iulie 2010, pe terenurile, care îi aparțin lui și Galinei Melnic cu drept de proprietate, au fost construite abuziv case de

locuit pentru sinistrați, fără o dreaptă și prealabilă despăgubire, și în lipsa unei înștiințări prealabile. Consiliul comunei Cotul Morii, raionul Hîncești la data de 08 noiembrie 2011 a adoptat decizia nr. 12/1 „Cu privire la declararea lucrărilor de construcție a caselor de locuit în masivul de terenuri „Leușoaia” de utilitate publică și exproprierea unor sectoare de terenuri agricole”, prin care terenurile cu destinație agricolă, proprietate privată a sa și a Galinei Melnic, înregistrate cu numerele cadastrale 5327215.262, 5327215.264, 5327215.276, 5327215.277, 5327215.281, 5327215.300, 5327215.354, 5327215.355, 5327215.376, 5327215.384, 5327215.386, 5327215.388, 5327215.390, 5327215.396, 5327215.445, 5327215.464, 5327215.465, 5327215.490, 5327215.491, 5327215.496, 5327215.497, 5327215.522, 5327215.647, 5327215.686, 5327215.691, 5327215.702, 5327215.721, 5327215.722, 5327215.724, 5327215.725, 5327215.727, 5327216.014, 5327216.016, 5327216.027, 5327216.028, 5327216.029, 5327216.030, 5327216.070, 5327216.071, 5327216.072, 5327216.073, 5327216.074, 5327216.075, 5327216.080, 5327216.081, 5327215.130, 5327215.141, 5327215.142, 5327215.143, 5327215.145, 5327215.146, 5327215.147, 5327215.148, 5327215.247, 5327215.249, 5327215.253, 5327215.258, 5327215.260, 5327215.076, 5327215.106, 5327215.107, 5327215.163, 5327215.164, 5327215.242, 5327215.243, cu suprafața totală de 8,4032 ha, au fost declarate terenuri de utilitate publică.

Reclamantul această decizie o consideră ilegală, deoarece conform art. 83 din Codul funciar, retragerea terenurilor agricole de calitate superioară, cu gradul de evaluare a fertilității naturale peste 60, din circuitul agricol pentru necesitățile de stat și publice se face numai în cazuri excepționale, prin hotărâre de Guvern. Or, la adoptarea deciziei contestate, nu au fost respectate prevederile Legii cu privire la expropriere pentru utilitate publică și ale Legii privind administrația publică locală, conform cărora, declararea utilității publice se face numai după efectuarea unei cercetări prealabile, rezultatul căreia urma să fie consemnat într-un proces-verbal, înaintat ulterior organelor care au numit comisia, cât și după consultarea cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

Totodată, actul administrativ contestat contravine prevederilor Hotărârii Guvernului RM nr. 633 din 14 iulie 2010 cu privire la lichidarea consecințelor inundațiilor din luna iulie a anului 2010, conform cărora, casele de locuit pentru sinistrați urmau a fi construite pe terenurile destinate pentru construcții potrivit documentației de proiect prezentate de autoritățile publice locale ale raionului Hîncești, însă construcția caselor de locuit și declararea utilității publice s-a efectuat asupra terenurilor cu destinație agricolă cu o bonitate mai mare de 60 de grade.

Reclamatul a indicat că la 23 decembrie 2011, s-a adresat către Consiliul comunei Cotul Morii, raionul Hîncești cu cerere prealabilă, prin care a solicitat

anularea deciziei nr. 12/1 din 08 noiembrie 2011, însă nu a primit nici un răspuns.

Prin hotărârea Judecătorei Hîncești din 25 aprilie 2013 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Melnic. (f.d.200, 203-206, vol. I)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2013 s-a respins apelul depus de Vladimir Melnic, s-a menținut hotărârea Judecătorei Hîncești din 25 aprilie 2013.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 martie 2014, s-a respins recursul declarat de Galina Melnic, prin intermediul reprezentantului Roman Zadoinov, s-a admis recursul declarat de Vladislav Melnic, prin intermediul reprezentantului Roman Zadoinov, s-a dispus casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu restituirea cauzei la rejudecare în primă instanță.

Prin încheierea Judecătorei Hîncești din 31 martie 2014, a fost atrasă în proces Galina Melnic în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătorei Hîncești din 11 februarie 2015, acțiunea depusă de Vladislav Melnic a fost respinsă ca fiind nefondată.(f.d.118, 125-127, vol. II)

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 17 noiembrie 2015, a respins apelul lui Vladislav Melnic și a Galinei Melnic și a menținut hotărârea Judecătorei Hîncești din 11 februarie 2015. (f.d.166, 167-172, vol. II)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016, s-a admis recursul depus de Vladislav Melnic, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015, cu remiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău. (f.d.203-212, vol. II)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016, s-a admis apelul declarat de Melnic Vladislav, casată hotărârea Judecătorei Hîncești din 25 aprilie 2013, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. (f.d.237, 238-247, vol. II)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, s-a corectat greșeala tehnică admisă în dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016, cu corectarea datei, lunii și anului hotărârii Judecătorei Hîncești din 25 aprilie 2013 cu 11 februarie 2015. (f.d 251, vol. II)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 martie 2017, s-a admis recursul depus de Consiliul comunei Cotul Morii, raionul Hîncești, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016, cu remiterea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată. (f.d.31-35, vol. III)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017, a fost respins apelul declarat de Melnic Vladislav, s-a menținut hotărârea Judecătorei Hîncești din 11 februarie 2015. (f.d.55, 56-67, vol. III)

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de apel a reținut, că decizia contestată, publicată în Monitorul Oficial nr. 2003-2005 din 25 noiembrie 2011 a fost adoptată de Consiliul comunei Cotul Morii raionul Hîncești, întru executarea Hotărârii Guvernului R. Moldova nr.633 din 14 iulie 2010 cu privire la unele

măsuri de lichidare a consecințelor inundațiilor din luna iulie a anului 2010, în baza procesului-verbal și Raportului comisiei pentru cercetarea prealabilă a existenței permiselor pentru declararea lucrărilor utilitate publică din 04 noiembrie 2011, respectându-se astfel cerințele Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică, art.83 Cod Funciar, 316 Cod Civil inclusiv, și faptul că anularea deciziei Consiliului comunei Cotul Morii raionul Hîncești, nr. 12/1 din 08 noiembrie 2011 cu privire la declararea lucrărilor de construcție a caselor de locuit în masivul de terenuri „Leușoia” de utilitate publică și exproprierea unor sectoare de terenuri agricole, ar genera niște consecințe mult mai grave, ar afecta drepturile și interesele unui cerc larg de persoane (un sat întreg), situația care, nu poate fi admisă, ținând cont și de faptul, că familia Melnic are posibilități legale de a-și revendica dreptul de a fi despăgubită pentru terenurile declarate de utilitate publică.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 16 noiembrie 2017 Vladislav Melnic și Galina Melnic au contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. (f. d. 69-77, vol. III).

În susținerea recursului recurenții au indicat, că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea litigiului. Instanțele de judecată ierarhic inferioare la adoptarea hotărârilor sale nu au luat în considerație că faptul că decizia contestată urma să fie adoptată în rezultatul consultațiilor populației locale, circumstanță de fapt consemnată într-un proces verbal, fapt ce nu a fost îndeplinit. Mai mult ca atât, decizia contestată a fost adoptată post factum executării lucrărilor de construcție, adică cu încălcarea proceduri stabilite.

În conformitate cu art. 434 alin. 1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă din actele cauzei copia deciziei integrale a instanței de apel din 14 septembrie 2017, a fost expediată participanților la proces la 26 septembrie 2017, sub nr.14159-4, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere, însă, la materialele cauzei careva dovezi în vederea recepționării copiei deciziei lipsesc (f.d.68, vol. III).

În consecință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că recurenții Vladislav Melnic și Galina Melnic s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 16 noiembrie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Vladislav Melnic și Galina Melnic în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

In acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vladislav Melnic și Galina Melnic, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vladislav Melnic și Galina Melnic, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Vladislav Melnic și Galina Melnic, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Nina Vascan

Dumitru Visternicean